

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Deres ref
14-409

Vår ref
82-14

dato
29.08.2014

Høring av NRK-plakaten - høringsuttalelse

Norsk Presseforbund er et fellesorgan for norske massemedier som skal fremme den etiske standard, yrkesetikken og integriteten i norske massemedier, og styrke og verne ytringsfriheten, pressefriheten og informasjonsfriheten.

Som fellesorgan for norske massemedier er det flere av punktene Kulturdepartementet tar opp som det ikke er naturlig for Presseforbundet å ta standpunkt i. Våre innspill begrenser seg til det som berører redaksjonell frihet, selvdømmeordningen og pressefrihet.

Plakatens form og innhold

1. Redaksjonell uavhengighet

Som eier er det naturlig at Kulturdepartementet tydeliggjør og synliggjør et rammeverk for NRKs redaksjonelle oppdrag. Hvilken form dette gjøres i, er av mindre betydning. Det som betyr noe er hva som står der og hvilke konsekvenser dette får for journalistikken i NRK.

Om Kulturdepartementet velger en NRK-plakat som rammeverk, er det viktig at denne ikke griper inn i den redaksjonelle uavhengigheten eller bidrar til å svekke vekke forhold som i dag er en del av pressens selvdømmeordning. Det vil også være uønsket hvis NRK-plakaten i form eller innhold utydeliggjør pressens eget regelverks posisjon både overfor de ansatte og blant alle andre som forholder seg til NRK.

I denne forbindelse vil vi understreke at Norsk Presseforbund representerer en organisasjon der både redaktører og utgivere står samlet om en selvdømmeordning som det er bred tilslutning om, både innad i redaksjonene og i samfunnet ellers. Dette er unikt i verdenssammenheng og representerer en stor styrke for presseetikken i Norge.

Alle som er tilknyttet Presseforbundet forplikter seg til å følge presseetiske regler nedfelt i Vær Varsom-plakaten, Redaktørplakaten og Tekstreklameplakaten, og til å la seg behandle av Pressens Faglige Utvalg. Ordningen er vår viktigste garanti for pressefrihet. Mediene selv tar ansvar for ikke å påføre enkeltmennesker eller grupper unødige krenkelser, samtidig som mediene fyller sitt samfunnsoppdrag ved at viktig informasjon kommer ut. Publisering styres

av objektive nyhets- og relevanskriterier, og ikke av statlige interesser eller av frykt for represalier fordi man driver med samfunnskritikk. Slik det må være i et demokrati.

Dette må være grunnlaget for Kulturdepartementets utøvelse av eierskap overfor NRK, uavhengig av hvilken form man velger på denne.

2. NRKs samfunnsoppdrag

I likhet med alle andre massemedier har NRK et samfunnsoppdrag, og dette samfunnsoppdraget bygger på pressefrihet. NRK-plakaten må ikke gripe inn i den friheten som er nødvendig for at NRK fullt ut skal kunne fylle dette på samme betingelser som de andre redaksjonene i Norge. Som også Kulturdepartementet understreker i sitt høringsnotat taler prinsippet om redaksjonell uavhengighet for minst mulig detaljregulering av NRK. Detaljnivået i dagens NRK-plakat bør derfor utvilsomt diskuteres. Adgangen til å drive informasjon, debatt og samfunnskritikk må være absolutt. NRK må også ha stor frihet til å gjøre sine prioriteringer innenfor overordnede formål. Dette gjelder både i formuleringen av NRKs formål og mandat, og i spørsmålet om på hvilke plattformer NRK kan formidle innhold. Til spørsmålet om plattformer må dette diskuteres opp mot NRKs rolle som allmennkringkaster, og av det faktum at en stadig større del av befolkningen kun er tilstede på «nye plattformer».

3. Lisens forutsetter uavhengighet og redaksjonell frihet

Som det står i høringsnotatet, så legitimerer det faktum at NRK er finansiert av lisensbetalerne at fellesskapet også stiller visse krav til NRKs bruk av lisensmidlene. Samtidig må ikke et krav om å legitimere lisensen gå på bekostning av den redaksjonelle friheten. I et fritt og demokratisk land som Norge, er redaksjonell frihet i seg selv med på å legitimere lisensen. Samfunnet forventer og basere seg på uavhengige medier. Selv om NRK er lisensfinansiert, er det viktig at de har tilsvarende rammene som andre medier slik at NRK beholder sin fulle frihet til å ta opp forhold, også de kontroversielle og vanskelige sakene i samfunnet. Krav til bruk av lisensmidler må derfor rette seg mot hvilke mål man vil nå, mens midlene må være et redaktøransvar.

Med vennlig hilsen
for Norsk Presseforbund

Kjersti Løken Stavrum
generalsekretær

Kristine Foss
jurist